

Przemówienie inauguracyjne przewodniczącej Ursuli von der Leyen z okazji wręczenia Międzynarodowej Nagrody Pokoju Westfalskiego prezydentowi Francji, Emmanuelowi Macronowi

Münster, 28 maja 2024 r.

„Obowiązuje wersja wygłoszona!”

Szanowny Panie Prezydencie Steinmeier, drogi Franku,
droga Pani Büdenbender,
szanowny Panie Prezydencie Macron, drogi Emmanuelu, droga Brigitte,
szanowne Panie Minister Nowacka, Paus i Schulze,
szanowny Panie Przewodniczący Merz, drogi Friedrichu,
szanowny Panie Premierze Wüst, drogi Hendriku,
szanowne Panie Minister, szanowni Panowie Ministrowie kraju związkowego Nadrenia-Westfalia,
szanowne Posłanki i szanowni Posłowie Parlamentu Europejskiego, niemieckiego Bundestagu i
Landtagu Nadrenii-Westfalii,
szanowny Panie Burmistrzu Lewe,
szanowny Panie Zinkann,
drodzy Goście!

Pozwólcie mi Państwo podziękować w pierwszym rządzie Towarzystwu Ekonomicznemu Westfalii-Lippe. To dla mnie ogromny zaszczyt, móc otworzyć tę uroczystość! Westfalia to miejsce, w którym narodziła się współczesna Europa. Wojna trzydziestoletnia była jednym z najbrutalniejszych konfliktów w dziejach ludzkości. Kosztowała życie ponad pięciu milionów ludzi.

Jednak pośrodku tego morza ludzkiego cierpienia zdarzyło się coś prawdziwie rewolucyjnego. Tutaj, w Westfalii, zgromadziło się 235 delegacji z całej Europy. Po ponad dwóch latach dyskusji i sporów wypracowano wizję trwałego pokoju w Europie. Po raz pierwszy w historii Europejczycy osiągnęli porozumienie co do szeregu zasad, które miały obowiązywać wszystkie państwa na naszym kontynencie w jednakowy sposób. Tak narodziło się współczesne prawo międzynarodowe. Wszystkie państwa – małe czy duże, katolickie czy protestanckie, istniejące od dawna czy też nowo powstałe – miały być równe pod względem godności i praw. Takie idee rozwinął już 70 lat wcześniej francuski teoretyk państwa Jean Bodin. I to właśnie na nich opierano się tutaj, w Westfalii, gdy w 1648 r. powołano do życia nowoczesną ideę suwerenności państwowej.

Do dzisiaj jest to fundament pokoju międzynarodowego. To właśnie nazywamy ładu opartym na zasadach. Jest to cenny dar, który Westfalia ofiarowała nie tylko Europie, ale całemu światu. Jest to dziedzictwo, które Europa musi nie tylko pielęgnować, ale także chronić i zachowywać. I z tego względu ta ufundowana przez Towarzystwo Ekonomiczne Westfalii-Lippe nagroda również dzisiaj ma ogromne znaczenie.

Szanowne Panie, szanowni Panowie!

Zasady, których znaczenie podkreśla przyznawana nagroda, są w dzisiejszym świecie ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej. Putin przywrócił wojnę do Europy. Kiedy jego czołgi wjechały na terytorium Ukrainy, był to jednocześnie atak na Kartę Narodów Zjednoczonych. Jest to także atak na europejski porządek bezpieczeństwa. Jest to atak na ideę suwerenności państwowej. Jest to atak na nasze

przekonanie, iż granic nie wolno przesuwac siłą. Właśnie dlatego Putin i jego zimne wyrachowanie muszą ponieść porażkę. Gdyby jego imperialistyczna wojna miała się powieść, cała Europa byłaby zagrożona w swoim istnieniu.

Panie Prezydencie Macron,

był to centralny punkt Pana poruszającego przemówienia na Sorbonie. Suwerenność i integralność terytorialna Ukrainy leży w interesie bezpieczeństwa wszystkich Europejczyków. Ukraińcy bronią swojego kraju i naszego bezpieczeństwa! Musimy zmobilizować wszystkie siły naszej Unii, aby Ukraina mogła stawić czoła agresorowi. Sprawiedliwy i trwały pokój może opierać się jedynie na prawie międzynarodowym i na mocnych gwarancjach bezpieczeństwa dla Ukrainy. Musimy się do tego przyczynić.

Jak zaznaczył Pan wczoraj w Dreźnie: „Nous sommes à un moment inédit de notre histoire où nous devons penser notre défense et notre sécurité par nous-mêmes et pour nous-mêmes en tant qu'européens”. Znajdujemy się w bezprecedensowym momencie naszej historii, kiedy o naszej obronie i naszym bezpieczeństwie musimy myśleć sami dla siebie, jako Europejczycy. Europa znajduje się dziś na ścieżce ku większej autonomii w dziedzinie obronności.

Ostatnie lata pokazały nam bardzo wyraźnie, że droga do obrony pokoju na naszym kontynencie wiedzie przez budowę naszej własnej, europejskiej siły. Dlatego właśnie słuszne jest zwiększenie budżetów obronnych w Europie i zwiększenie inwestycji w przemysł obronny.

Słuszne są też prace nad Europejską Unią Obrony. Symbolem tej nowej europejskiej misji jest inicjatywa tarczy przeciwlotniczej i przeciwrakietowej. Zapowiedział ją kanclerz Olaf Scholz w swoim przemówieniu w Pradze. Pan, Panie Prezydencie, w swoim przemówieniu na Sorbonie otworzył drzwi do debaty europejskiej. A kilka dni temu podjęli ten temat premierzy Donald Tusk i Kiriakos Mitsotakis. Unia Europejska będzie prawdziwie niezależna tylko wtedy, gdy będzie w stanie sama się bronić. Ludność Europy tego właśnie od niej oczekuje. „Une Europe qui protège”, jak Pan powiedział, Panie Prezydencie. Nasza demokracja potrzebuje również Europy, która chroni.

Jej przeciwnicy nie tylko chcą siłą przesuwac fizyczne granice, ale chcą także poprzesuwać granice w naszych umysłach. Wykorzystują do tego nie tylko drony, czołgi i rakiety, ale też boty, trolli i fałszywe konta. Robią to systematycznie i na wielką skalę. Testują naszą odporność codziennie i na wszystkich poziomach. Raz są to migranci z Jemenu, którzy nagle pojawiają się całymi tysiącami w lasach przygranicznych Finlandii. Raz znikają boje graniczne w Narwie. Raz znowu następują cyberataki na instytucje demokratyczne. Mogłabym wyliczać kolejne przykłady – ich cel jest ten sam: chodzi o zachwianie naszego poczucia bezpieczeństwa i naruszenie pokoju społecznego. Ostatecznie chodzi o zniszczenie idei europejskiej.

I właśnie dlatego, że stawka jest tak wysoka, musimy myśleć szerzej i dalej. W ostatnich latach dowiedliśmy, że kiedy trzymamy się razem, jesteśmy w stanie przenosić góry. Opanowaliśmy pandemię, oparliśmy się próbie szantażu Putina, przezwyciężyliśmy ogromny kryzys energetyczny – wszystko to dlatego, że trzymaliśmy się razem. 27 państw, 450 milionów ludzi.

Musimy przyjąć taką samą postawę i wykazać się taką samą siłą wewnętrzną, by stawić czoła tym wyzwaniom. Przez wiele dekad cieszyliśmy się pokojem. Udało się nam przezwyciężyć głębokie

podziały w Europie. Zbudowaliśmy wyjątkową siłę ekonomiczną. A teraz znów na szali stoją wolność i demokracja. Młode pokolenie nigdy by nam nie wybaczyło, gdybyśmy nie stawili zdecydowanie czoła temu wyzwaniu. Gdybyśmy z odwagą i zdecydowaniem nie bronili fundamentów Europy. I w tym duchu składam serdeczne gratulacje laureatom nagrody. Bardzo dziękuję za ich zaangażowanie.

Niech żyje Europa.